

Stockholms
stad

Boendeplan för äldre 2022, med utblick mot 2040 Februari 2021

[stockholm.se](https://www.stockholm.se)

Sammanfattning

Region västerort omfattar stadsdelsområdena Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma. Bedömningen är att det totala antalet vård- och omsorgsboendeplatser i regionen behöver utökas med 57 procent fram till år 2040. Av de äldre som under 2020 fick ett beslut om vård- och omsorgsboende valde 70 procent att bo kvar i Västerort.

Andelen invånare över 65 år beräknas i regionen öka med 52 procent från 2020 till 2040. Inom regionen förutspås vissa skillnader. Rinkeby-Kista stadsdelsområde prognostiseras att ha den största procentuella ökningen gällande behov av vård- och omsorgsboende för äldre.

I hela regionen finns behov av platser på vård- och omsorgsboende för yngre personer med demenssjukdom och beteendeproblematik. För att kunna erbjuda ett fungerande och bra boende för yngre personer med stora omvårdnadsbehov, med eller utan demensdiagnos, är det angeläget att staden kan erbjuda boendeenheter för dessa målgrupper.

Beslutade och planerade vård- och omsorgsboenden inom de närmsta åren ger regionen ett tillskott på totalt 440 platser.

Inom regionen fanns i december 2020, 16 särskilda boenden för äldre varav sju drivs i egen regi eller på entreprenad och nio drivs i privat regi. Sammanlagt fanns i regionen 977 platser på vård- och omsorgsboende, varav 621 platser för äldre med demenssjukdom och 419 platser för äldre med somatisk sjukdom.

Under den pågående pandemin har beläggningsgraden på vård- och omsorgsboenden och servicehus minskat. Det är än så länge för tidigt att göra en tillförlitlig prognos kring hur pandemin påverkar de äldres behov av boende på längre sikt. Regionen ser att det finns en risk att behovet av vård- och omsorgsboende kommer öka eftersom de äldre kanske valt att inte söka eller ansöka om färre insatser generellt under pandemin och inte tagit del av förebyggande insatser.

Antalet befintliga korttidsplatser i västerort är ojämnt fördelat mellan stadsdelsområdena. Samtliga stadsdelsområden behöver köpa platser utanför regionen. Pandemin har påverkat behovet av korttidsplatser under 2020. Regionen gör bedömningen att det är tillfälligt och kommer återgå till mer normala nivåer i takt med att smittspridningen minskar

Regionen ser ett ökat behov av platser med demensinriktning samt korttidsvård medan det uppmärksammas ett visst överskott på platser med somatisk

inriktning. En del av de befintliga somatiska platserna kan på sikt behöva konverteras till demensplatser eller korttidsvårdsplatser.

I regionen finns fyra profilboenden med sammanlagt 85 platser med inriktning äldrepsykiatri vilka inte ingår i valfrihetssystemet. Regionens fyra stadsdelsförvaltningar upplever behov av att utvecklas fler profilboenden för äldre personer med psykisk ohälsa, personer med dubbeldiagnoser som till exempel psykisk ohälsa i kombination med missbruk, samt för personer i hemlöshet med eller utan missbruk men med ett visst behov av hemtjänstinsatser. Behov finns även av färdigmöblerade lägenheter för personer med korta boendetider samt boende för personer i behov av kvalificerad sjukvård.

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	7
Befolkning och behov i region västerort	7
Tabell 1. Regionens befolkningsutveckling	8
Flyttströmmar i region västerort	9
Konsekvenser av pandemin	10
Vård- och omsorgsboende, somatik och demens	11
Rinkeby-Kista	12
Spånga-Tensta	12
Hässelby-Vällingby.....	12
Bromma.....	13
Kostnader för lokaler	13
Vård- och omsorgsboende med särskild inriktning mot exempelvis språk, kultur, etnicitet.....	14
Rinkeby-Kista	14
Spånga-Tensta.....	15
Hässelby-Vällingby.....	15
Bromma.....	15
Yngre med stora omvårdnadsbehov, med eller utan demensdiagnos	15
Profilboende - utifrån gemensamma sjukdomsdiagnoser och/eller funktionsnedsättningar	15
Rinkeby-Kista	15
Spånga-Tensta.....	16
Hässelby-Vällingby.....	16
Bromma.....	16
Korttidsboende	17
Rinkeby-Kista	17
Spånga-Tensta.....	18
Hässelby-Vällingby.....	18
Bromma.....	18
Servicehus	19
Rinkeby-Kista	19
Spånga-Tensta.....	19

Boendeplan för äldre 2022, med utblick mot 2040

6 (25)

Hässelby-Vällingby	20
Bromma	20
SHIS, HVB-hem och stödboende	20
Seniorboende	21
Rinkeby-Kista	22
Spånga-Tensta	22
Hässelby-Vällingby	22
Bromma	22
Förelägganden ifrån Arbetsmiljöverket	23
Ansökningar om boende utifrån otillgänglig bostad under 2020	23
Rinkeby-Kista	23
Spånga-Tensta	23
Hässelby-Vällingby	23
Bromma	23

Bakgrund

I enlighet med stadens budget samverkar stadsdelsnämnderna regionvis för att årligen, per region, ta fram ett gemensamt förslag till en äldreboendeplan. I planen ska behov av ombyggnation, avveckling, nyproduktion, driftsformer och inriktningar av boenden för äldre sammanfattas och analyseras. Planens huvudsyfte är att säkerställa en trygg framtida boendesituation för äldre. I planen ska även seniorboende och servicehus ingå.

Äldreförvaltningen samordnar arbetet med att ta fram ett förslag till en stadsövergripande boendeplan i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, stadsledningskontoret och Micasa fastigheter som är ett bostadsbolag vilket ägs av Stockholms stad. Den övergripande boendeplanen ska antas av äldrenämnden och godkännas av kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige ger utifrån den stadsövergripande boendeplanen budgetuppdrag till nämnderna gällande framtida utbyggnadsprojekt.

Befolkningens medellivslängd ökar stadigt. Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) rapport *Sveriges framtida befolkning 2020 – 2070* var medellivslängden år 2019 84,7 år för kvinnor och 81,3 år för män. Enligt SCB:s prognos förväntas medellivslängden öka för både män och kvinnor fram till år 2070. För kvinnor förväntas medelåldern uppgå till 89,6 år och för män förväntas den uppgå till 87,4 år. Det är en ökning på fem år för kvinnor och sex år för män.

I Swecos rapport *Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2020-2040* framgår att konsumtionen av äldreomsorg har minskat för varje år under en flerårsperiod. Under det senaste året har minskningen i konsumtion i relation till tidigare år varit större. I Swecorapporten lyfts pandemin som ett troligt skäl till nedgången och nedgången förväntas vara tillfällig. När smittspridningen minskar antas konsumtionen av äldreomsorg återgå till de nivåer av konsumtion som var innan pandemin.

Prognoser och statistik i planen grundar sig i stor utsträckning på Stockholm Stads ordinarie befolkningsprognos framtagen år 2020 av Sweco, statistik från Micasa samt Swecos rapport *Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2020-2040*.

Befolkning och behov i region västerort

I regionen beräknas en hög inflyttning under de kommande åren utifrån den nyproduktion av bostäder som pågår samt planeras i västerorts samtliga stadsdelsområden. Andelen invånare över 65 år beräknas i regionen öka med 52 procent från år 2020 till år 2040.

Tre faktorer som visat sig ha betydelse för livslängd och till viss del också påverka behovet av omsorg är ensamboende/ samboende, utbildningsnivå och utrikes födda äldre.

I Swecos analyser av samband mellan ensamboende och omsorgstagande går det att se att ensamboende äldre i betydligt högre utsträckning än samboende har behov av äldreomsorg. I regionen är det tre av fyra stadsdelar som har lägst andel ensamboende 65-79 åringar medan en stadsdel, Rinkeby-Kista, har bland den högsta andelen i staden. Det kan göra att omsorgsbehovet skiljer sig inom regionen.

Det finns skillnader i medellivslängd mellan olika sociala grupper. Personer med högre utbildning har i lägre utsträckning omsorg än de med lägre utbildning. Regionen har en hög grad av personer med lägre utbildning.

Regionen har en hög andel utrikes födda äldre. Behov och utformning av äldreomsorg kan variera mellan svenskfödda och utrikes födda. Det kan även vara en viktig förklaring till att behovet skiljer sig åt mellan olika regioner. Antalet äldre utrikesfödda i ett stadsdelsområde har inte en signifikant betydelse för omsorgstagandet. Det högre omsorgstagandet i regioner med en hög andel utrikes födda hänger istället samman med andra faktorer som inkomstnivå.

Tabell 1. Regionens befolkningsutveckling

I hela regionen beräknas en hög inflyttning under de kommande åren utifrån den nyproduktion av bostäder som pågår samt planeras i västerorts samtliga stadsdelsområden. Andelen invånare över 65 år beräknas i regionen öka med 52 procent från 2020 till 2040.

Ålder	2020	2022	2025	2030	2040
Totalt 65- år	33 601	35 178	37 545	41 978	51 026
<i>Därav</i>					
65-79 år	25 331	26 416	27 223	29 537	35 124
80- år	4 095	4 564	5 727	6 340	7 573
85- år	2 380	2 400	2 905	4 155	4 974
90- år	1 795	1 798	1 690	1 946	3 335

Tabell. Befolkningsutveckling. Stockholms stads befolkningsprognos, 2020. Källa: Sweco

Inom regionen förutspås vissa skillnader. Rinkeby-Kista stadsdelsområde prognostiseras att ha den största procentuella ökningen gällande behov av vård- och omsorgsboende för äldre. I Rinkeby-Kista har invånarna den lägsta medelinkomsten i staden.

Tabell 2. Prognos för behov av vård- och omsorgsboende

Stadsdelsnämnd	2020	2022	2025	2030	2040	Förändring % 2020-2040
Rinkeby-Kista	171	210	230	270	340	99 %
Spånga-Tensta	142	160	170	190	230	62 %
Hässelby-Vällingby	428	450	440	440	540	26 %
Bromma	358	400	420	480	620	73 %
	1 099	1 220	1 260	1 380	1 730	57 %

Tabell. Prognos omsorgstagare vård- och omsorgsboende 2020 – 2040. Framskrivning av äldreomsorgsbehov. Källa: Sweco

I regionen har under de senaste åren identifierats ett ökat behov av platser med demensinriktning samt korttidsvård medan det i perioder funnits överskott på platser med somatisk inriktning. Mot bakgrund av detta kan en del av de befintliga somatiska platserna på sikt behöva konverteras till demensplatser/korttidsvårdsplatser.

Kista vård- och omsorgsboende har 13 platser i malpåse. Platserna är stängda tillsvidare på grund av låg efterfrågan. I regionen är den samlade bedömningen att det nuvarande utbudet av vård- och omsorgsboenden inom regionen, tillgodoser behovet under de närmaste åren. Bedömningen är att det kommer att finnas ett överskott av platser särskilt gällande somatik.

Beslutade och planerade vård- och omsorgsboenden inom de närmsta åren ger regionen ett tillskott på totalt 440 platser.

Flyttströmmar i region västerort

Valfrihetssystemet i Stockholms stad gör det möjligt för äldre att välja det boende de önskar när de fått ett beslut om vård- och omsorgsboende. Av de äldre i regionen som under 2020 fick ett beslut om vård- och omsorgsboende valde 70 procent att bo kvar i västerort, 13 procent flyttade till innerstaden, 5 procent valde östra söderort och 4 procent västra söderort. Nio procent har flyttat ifrån Stockholm till vård- och omsorgsboenden i andra kommuner som ingår i Stockholms stads valfrihetssystem.

Konsekvenser av pandemin

Under den pågående pandemin har beläggningsgraden på vård- och omsorgsboenden och servicehus minskat. Antalet ej verkställda beslut på vård- och omsorgsboende har ökat. Det beror på att fler äldre avvaktar med att flytta in på vård- och omsorgsboende med anledning av smittriskan. Utöver det har antalet avlidna på vård- och omsorgsboende ökat något. Det går att se att beläggningen blivit något högre igen under senare delen av 2020.

Det är än så länge för tidigt att göra en tillförlitlig prognos kring hur pandemin påverkar de äldres behov av boende på längre sikt. Det finns en risk att behovet av vård- och omsorgsboende kommer öka eftersom de äldre kanske valt att inte söka eller ansöka om färre insatser generellt under pandemin och inte tagit del av förebyggande insatser.

Vård- och omsorgsboende, somatik och demens

Inom regionen fanns i december 2020 totalt sju vård- och omsorgsboenden som drivs i egen regi eller på entreprenad samt elva vård- och omsorgsboenden i privat regi. Sammanlagt fanns i regionen 985 platser på vård- och omsorgsboende, varav 621 platser för äldre med demenssjukdom och 419 platser för äldre med somatisk sjukdom

Tabell 3. Platser i vård- och omsorgsboende

	26	54	80	-13
	0	0	0	0
	27	44	71	0
	0	0	0	0
	0	0	0	- 22
	10	74	84	0
	50	79	129	0
	0	45	45	0
	57	43	100	0
	121	189	310	- 6
	0	0	0	0
	65	101	166	0

Tabell. Antal platser i vård- och omsorgsboende, inriktning och driftform. Mät datum: 2020-12-01

Rinkeby-Kista

Kista vård- och omsorgsboende har under 2020 haft en varierande beläggning utifrån de restriktioner som gällt. Beläggningen stabiliserades dock i slutet av året. I januari var beläggningen 92 procent och i november 95 procent. Som lägst var beläggningen 72 procent. Verksamheten har tomställt 13 platser under maximalt två år t.om. 2022-12-31. Från 2021-01-01 finns 80 platser fördelade på 26 somatiska, 46 demens samt 8 platser som tillfälligt används för korttidsvård av äldre med covid-19. Av dessa var två platser inom somatik och en inom demens lediga den 1 december 2020. Ett nytt vård- och omsorgsboende med 90 platser har börjat byggas i Rinkeby och beräknas vara klart för inflyttning av boende 2022.

Spånga-Tensta

Fristad äldreboende med 22 platser har avvecklats under 2020. I Spånga finns Villa Solhem, ett privat vård- och omsorgsboende som öppnade 2019 och som har 57 platser med inriktning mot somatisk sjukdom/nedsättning och demenssjukdom. I Tensta driver Kavatt vård demensboendet Vilobacken. Vilobacken har 36 platser.

Vardaga planerar ett boende med 76 lägenheter, detta boende beräknas stå klart runt 2021/2022. Ytterligare en planerad byggnation i stadsdelområdet är Tenstaterassen där Svenska vårdbyggen fått markanvisningar till år 2020 för att uppföra 72 platser vård- och omsorgsboende. Vidare utvecklar Heimstaden området Ferdinand där ett vård- och omsorgsboende om 72 platser är inplanerat. Området planeras stå färdigt 2024. Det sammanlagda behovet av platser vid vård- och omsorgsboende bedöms därmed vara tillgodosett och en viss överetablering av platser kommer finnas de närmsta åren.

Hässelby-Vällingby

Den 1 december 2020 hade Hässelby-Vällingby stadsdelområdet 23 lediga platser för äldre med somatisk sjukdom och 10 lediga platser för äldre med demenssjukdom, det är totalt sett en ökning av antalet lediga platser inom vård- och omsorgsboende jämfört med 2019.

Antalet platser i stadsdelområdet har ökat med 16 platser från föregående års boendeplan. Det beror på att Villa Vesta, som drivs av Bräcke diakoni, i privat regi, har utökat sin verksamhet. I början av 2021 utökas boendet med ytterligare 16 platser.

Förvaltningen ser inte att det finns behov av nybyggnation de närmaste åren, men väl på längre sikt. Vardaga planerar att bygga ett vård- och omsorgsboende i Riddersvik i Hässelby med 58 platser. Planerad byggstart är 2021-2022. Fram till år 2023 beräknas det dock finnas ett överskott av vård- och omsorgsboendeplatser i stadsdelsområdet.

Under 2020 beslutade stadsdelsnämnden om att avveckla Hässelgårdens vård- och omsorgsboende som drivits på entreprenad sedan flera år, i och med att entreprenadavtalet löpte ut. Fastighetsägaren Micasa har haft en löpande dialog med privata utförare och kommit överens med nuvarande utförare, Norlandia, om att ta över driften och driva boenden i samma omfattning från den 1 februari 2021.

I Hässelby-Vällingby är fördelningen mellan platser med kommunalt huvudmannaskap och privata platser inom LOV relativt jämn.

Bromma

Den 1 december 2020 hade Bromma stadsdelsförvaltning två lediga platser för äldre med demenssjukdom och fyra lediga platser för äldre med somatiska sjukdomar.

Förvaltningen har de senaste åren i perioder haft ett överskott på vård- och omsorgsboendeplatser samtidigt som det funnits ett ökat behov av korttidsvårdsplatserna på Mälärbacken. Mot bakgrund av detta har förvaltningen under 2020 omvandlat sex demensplatser till korttidsvårdsplatser.

Efib AB har fått markanvisning i Abrahamsberg för nyproduktion av ett vård- och omsorgsboende med 72 platser. Förutsatt denna nyproduktion är Brommas behov av platser på vård- och omsorgsboende tillgodosett fram till omkring år 2030.

Kostnader för lokaler

Se tabell 8. Särskilda boenden i regionen för nettohyreskostnader.

Region västerort anser att nyproduktion generellt sett riskerar att bli dyrare än renoveringar i befintliga lokaler. En nyproduktion blir dyrare då både mark- och byggnadskostnader är högre än tidigare byggnationer. Däremot riskerar ombyggnationer bli mer kostnadsdrivande än nyproduktion om arbete inte skett i enlighet med ändamålsenliga underhållsplaner. Om lokalerna missköts så att

behovet av ombyggnation är genomgripande kan det riskera att bli mer kostsamt än nyproduktion.

Regionen ser att det finns andra fördelar med nyproduktioner. Det är lättare att säkerställa kvalitet, tillgänglighet, ändamålsenlighet och kraven i rumsprogram i lokalerna. Nyproduktioner har oftast bättre luftkvalitet, värme och uppkopplingar. De är mer anpassade för modern teknik.

Vård- och omsorgsboende med särskild inriktning mot exempelvis språk, kultur, etnicitet

I regionen har ingen efterfrågan av boenden med HBTQ-inriktning uppmärksamats. I regionen finns inte heller efterfrågan på vård- och omsorgsboende inom ramen för förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Eventuella önskemål har tillgodosetts inom LOV.

Rinkeby-Kista

I Akalla finns de privat driva verksamheterna Bejtona och Persikan med arabisk- respektive persisktalande inriktning. Persikan har 36 platser med inriktning demenssjukdom och 18 platser med inriktning somatisk sjukdom/nedsättning. Bejtona har åtta platser med inriktning demenssjukdom och nio platser med inriktning somatisk sjukdom/nedsättning. Båda verksamheterna upplever efterfrågan på platser utifrån sin inriktning. På sikt kan man räkna med att fler äldre med annan etnisk bakgrund och med stora omvårdnadsbehov väljer att flytta till ett vård- och omsorgsboende. Utifrån befolkningsstrukturen där en hög andel äldre är utrikesfödda bedömer förvaltningen att det kommer att finnas behov av att utveckla mindre boendeenheter med språk- och kulturinriktningar. Många äldre i Rinkeby-Kista har idag hemvårdsbidrag för att kunna bo kvar hemma och får stöd och hjälp från närstående. Det är dock troligt att en högre andel av de äldre framöver kommer ansöka om plats på äldreboende. Detta då kvinnorna i stadsdelsområdet i högre grad än tidigare beräknas förvärvsarbeta. Inriktningen för avdelningarna i det nya boendet i Rinkeby, vilket beräknas stå klart 2022 är ännu inte bestämt. Det är viktigt att det innefattar avdelningar med språk- och kulturinriktning samt möjlighet till parboende.

Spånga-Tensta

Det finns ingen efterfrågan av vård- och omsorgsboende med särskild inriktning. Stadsdelsområdets största språkgrupp förutom svenska är somaliska vilket med kommande generationer kan generera önskemål om denna språkinriktning inom vård- och omsorgsboende.

Hässelby-Vällingby

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ser ingen större efterfrågan av vård- och omsorgsboende med särskild inriktning.

Bromma

Hannahemmet drivs av Ersta Diakoni och har 27 platser för finsktalande. Bromma har ingen efterfrågan på vård- och omsorgsboende med särskild inriktning.

Yngre med stora omvårdnadsbehov, med eller utan demensdiagnos

I hela regionen finns behov av platser på vård- och omsorgsboende för yngre personer med demenssjukdom och beteendeproblematik. För att kunna erbjuda ett fungerande och bra boende för yngre personer med stora omvårdnadsbehov, med eller utan demensdiagnos, är det angeläget att staden kan erbjuda boendeenheter för dessa målgrupper.

Profilboende - utifrån gemensamma sjukdomsdiagnoser och/eller funktionsnedsättningar

I regionen finns fyra profilboenden med sammanlagt 85 platser med inriktning äldrepsykiatri. Dessa ingår inte i valfrihetssystemet.

Regionens fyra stadsdelsförvaltningar upplever behov av fler profilboenden för äldre personer med psykisk ohälsa, personer med dubbeldiagnoser som till exempel psykisk ohälsa i kombination med missbruk, samt för personer i hemlöshet med eller utan missbruk, men med ett visst behov av hemtjänstinsatser. Behov finns även av färdigmöblerade lägenheter för personer med korta boendetider samt boende för personer i behov av kvalificerad sjukvård.

Rinkeby-Kista

Det är idag svårt att hitta boenden för äldre personer med psykisk ohälsa som yttrar sig t.ex. i form av samlande som lett till vräkning. Lämpliga boendelösningar för målgruppen saknas. Ett framtida

behov förutspås vara profilboende med psykiatrisk inriktning då förvaltningen upplever att målgruppen ökar. Förvaltningen köpte 13 platser på profilboende under 2020. På det förvaltningsdrivna gruppboendet inom socialpsykiatri bor tre personer som är över 65 år. På socialpsykiatrins stödboende i egen regi bor en person över 65 år.

Spånga-Tensta

Förvaltningen upplever att det är svårt hitta boende för äldre med psykisk ohälsa som exempelvis yttrar sig i form av ett samlande som lett till vräkning eller för personer som har PTSD. Det saknas lämpliga boendeformer för målgruppen och förvaltningen ser ett behov av denna typ av boenden framöver.

Hässelby-Vällingby

I Hässelby-Vällingby finns två profilboenden med totalt 41 platser. Det ena boendet, Liviagården, är för äldre med en psykiatrisk problematik och det andra boendet, Sjöberga gård, är framförallt till för äldre med frontallobsdemens, Lewy body demenssjukdom och Korsakoffs syndrom. Stadsdelsförvaltningen bedömer att det framöver kommer finnas behov av vård- och omsorgsboendeplatser för äldre hemlösa personer som har en missbruksproblematik eller andra specifika behov. Förvaltningen ser även ett ökat behov av boende för personer i åldersgruppen yngre äldre med komplexa svårigheter, så som psykisk ohälsa, missbruk och samlarbeteende. Även profilboende för personer med demens i tidig ålder kommer att behövas.

Bromma

I Bromma finns ett profilboende i egen regi med psykiatrisk inriktning beläget på Mälarbacken. Boendet har 26 platser. Vardaga driver Lindegård med 18 platser varav nio platser med inriktning mot psykiatri och nio platser mot demenssjukdom med atypiska symptom och kognitiv funktionsnedsättning. Under 2020 köpte förvaltningen 27 platser på profilboende, 13 av platserna inom stadsdelen och 14 platser utanför.

Förvaltningen ser en svårighet i att hitta lämpligt boende för personer med psykisk ohälsa i kombination med missbruk, samt för personer i hemlöshet med eller utan missbruk men med ett visst behov av hemtjänstinsatser. Svårigheter finns även att hitta boende för äldre personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

	0	0	0	0
	0	0	0	0
	0	0	0	0
	0	0	0	0
	29	0	29	0
	12	0	12	0
	26	0	26	0
	18	0	18	0

Tabell. Antal platser i profilboende per inriktning. Mätdatum: 2020-12-01

Korttidsboende

Antalet befintliga korttidsplatser i västerort är ojämnt fördelat mellan stadsdelsområdena. Samtliga stadsdelsområden behöver köpa platser utanför regionen. Pandemin har påverkat behovet av korttidsplatser under 2020. Regionen gör bedömningen att det är tillfälligt och kommer återgå till mer normala nivåer i takt med att smittspridningen minskar.

I tre av de fyra stadsdelsförvaltningarna inom regionen finns specialisteam som arbetar med "hemmet". Hittills har införandet av korttidsvård upplevs har minskat nämnvärt i något av regionens stadsdelsområden.

Rinkeby-Kista

Behovet av korttidsplatser ligger ganska konstant ifrån föregående år. Ibland behöver platser köpas även utanför LOV då det är ont om upphandlade platser. Under hösten 2020 har 8 platser inom Kista vård- och omsorgsboende på Äldreförvaltningens uppdrag, använts för korttidsvård av äldre med covid-19. Förvaltningen ser möjligheten fortsatt frigöra dessa platser för korttidsvård i det fall behovet skulle identifieras i västerort eller av staden. Under 2020

köpte förvaltningen totalt 962 dygn vilket motsvarar drygt 2 ½ helårsplatser och är en minskning med 82 dygn.

Spånga-Tensta

Bedömningen är att behovet av korttidsplatser även fortsättningsvis kommer att vara högt, i kombination med behov av växelvård.

Förvaltningen köpte 2020 totalt 904 dygn korttidsvård, varav 240 av dessa har haft återkommande växelvård. Det totala antalet dygn av korttidsvård är en minskning med närmare 600 dygn jämfört med 2019. Antalet köpta dygn har minskat de senaste tre åren.

Förvaltningen har ett team som jobbar enligt Tryggt mottagande i hemmet, men det är än så länge för tidigt att se om minskningen av köpta korttidsplatser är en effekt av det.

Hässelby-Vällingby

Inom stadsdelsområdet finns korttidsboende på Koppargården med totalt 16 platser där 8 platser är för personer med demenssjukdom och 8 platser är för personer med inriktning somatik. Det är ingen förändring i antalet platser jämfört med föregående år.

Under 2020 köpte förvaltningen 6639 korttidsvårdsdygn. Det motsvarar 18 helårsplatser. Vilket är en ökning mot föregående 2019 då förvaltningen köpte 6076 korttidsvårdsdygn.

Bromma

Mälarbackens korttidsvård i egen regi har 26 platser uppdelade på två enheter för äldre med demenssjukdom respektive somatisk nedsättning/sjukdom. I stadsdelsområdet finns även Pensionat Kinesen, en kommunövergripande verksamhet som har fyra platser med inriktning på avlastning för anhöriga som vårdar en närstående med demenssjukdom. Efterfrågan på Mälarbackens korttidsvårdsplatser har över tid varit hög även från andra stadsdelar samtidigt som det i perioder funnits överskott på platser i vård- och omsorgsboendet. Mot bakgrund av det har förvaltningen under 2020 omvandlat sex demensplatser till korttidsvårdsplatser.

Under 2020 köpte förvaltningen totalt 4615 korttidsvårdsdygn vilket motsvarar ca 12,5 helårsplatser. Antal köpta platser 2020 ligger på ungefär samma nivå som de närmast föregående åren.

Den förväntade effekten i form av minskat antal köpta korttidsvårdsdygn som Tryggt mottagande i hemmet förväntades ge har uteblivit. Detta beror bland annat på att majoriteten av besluten om korttidsvård är baserade på ett behov av växelvis vård- och omsorgsboende utifrån anhörigas behov av stöd och avlastning.

Tabell 5. Korttidsboende

	0	0	0	-	-
	0	0	0	-	-
	8	8	16	0	0
	8	22	30	4	+6
	24	30	46	4	+6

Tabell. Antal korttidsplatser per inriktning. Mätdatum: 2020-12-01

Servicehus

Det finns två servicehus inom regionen med totalt 167 lägenheter. De servicehus som finns är i behov av upprustning och renovering.

Rinkeby-Kista

För Kista servicehus genomgår stambyte och renovering 2021-2023. Under 2017 tog stadsdelsnämnden beslut om att avveckla de servicehuslägenheter som fanns i huset intill, Kista Torg 3. Det tomställda huset används nu för evakuering av de boende från servicehuset. I huset som används för evakuering finns 79 servicehuslägenheter vilket innebär att kapaciteten för verksamheten minskat. Planer finns på att efter evakueringar och stambyten göra om lägenheterna i det tomställda huset till seniorbostäder.

Spånga-Tensta

Fristad servicehus har avvecklats under 2020, vilket innebär att det inte längre finns något servicehus i stadsdelsområdet. Behovet av servicehus tillgodoses genom att erbjuda plats inom andra delar av regionen och staden.

Hässelby-Vällingby

I Hässelby-Vällingby stadsdelsområde finns Skolörtens servicehus, som drivs i kommunal regi. Servicehuset har 88 lägenheter varav 4 lägenheter stod tomma, klara för uthyrning, den 1 december 2020. Stadsdelsförvaltningen ser att det finns en viss efterfrågan på servicehuslägenheter.

Servicehusets lägenheter och gemensamhetsutrymmen är i behov av upprustning. Behovet att ha kvar servicehuset bör ses över inom de närmaste åren. En samordning av detta bör ske inom regionen.

Bromma

Det finns inget servicehus inom stadsdelsområdet. Behovet av servicehus tillgodoses genom att erbjuda plats inom andra delar av regionen och staden.

Tabell 6. Servicehus

	1	79	4	- 10
	0	-	-	- 153
	1	88	4	0
	0	-	-	-
	2	167	8	- 163

Tabell. Antal servicehus och lägenheter. Mät datum: 2020-12-01

SHIS, HVB-hem och stödboende

SHIS erbjuder boende för stockholmare som, av ekonomiska eller av sociala skäl, hamnat utanför den ordinarie bostadsmarknaden. Äldre personer kan därmed finnas boende inom SHIS placerade av annan enhet än äldreomsorgen. Vid mätning 2020 hade regionen en äldre boende på SHIS med bistånd av äldreomsorgen, vilket är att jämföra med föregående år då ingen äldre i regionen var placerad på SHIS.

Plats på HVB-hem kan bli aktuellt för äldre med missbruk och/eller psykisk funktionsnedsättning. Regionens äldreomsorg hade vid 2020

års mätning 15 personer boende på HVB-hem, vilket är en minskning med tre personer sedan 2019.

Stödboende kan vara en biståndsbedömd boendeform som blir aktuell för äldre hemlösa exempelvis med psykisk ohälsa och/eller missbruksproblematik. Hässelby-Vällingby och Rinkeby-Kista upplever att det finns ett stort behov av stödboende då antalet äldre med psykisk ohälsa som är vräkningshotade eller hemlösa ökar. Orsaken till meddelande om avhysning eller att en äldre lever som hemlös kan vara till exempel samlarbeteende eller missbruk. Regionens äldreomsorg hade vid 2020 års mätning 14 personer boende på stödboende, vilket är i paritet med föregående år.

Tabell 7. SHIS, HVB-hem och stödboende, köpta platser

	0	2	1	-1
	1	4	1	-4
	0	4	6	0
	0	5	6	3
	1	15	14	-2

Mätdatum 2020-12-01

Seniorboende

Seniorboende är en boendeform för pensionärer eller personer som snart kommer bli pensionärer. På seniorboenden anordnas ofta gemensamma aktiviteter. Seniorboende är inte biståndsbedömt och riktar sig till äldre som inte behöver heldygnsomsorg.

Bebyggelsen i en stor del av Västerort, främst i Bromma och Hässelby-Vällingby, består av trevåningshus utan hiss vilket medför att många äldre i takt med stigande ålder får en sämre förutsättning för ett självständigt liv. Det behöver skapas alternativ för de äldre som önskar och behöver ett mer tillgängligt boende. Fortsatt utveckling av seniorboenden i olika upplåtelseformer som ett komplement för de personer som inte är i behov av heldygnsomsorg är därför angeläget. Utvecklingen inom äldreomsorgen de kommande åren ställer krav på en kontinuerlig och flexibel anpassning av stadens verksamheter.

Rinkeby-Kista

I Akalla finns ett seniorboende med 99 lägenheter. Fastigheten har sålts under 2020 och den mötesplats för seniorer som funnits i fastigheten avvecklas i samband med detta. I Kista finns planer på att omvandla det hus som tidigare inrymt servicehuslägenheter till seniorboende med ca 90 platser. Det ligger dock några år fram i tiden då fastigheten nu används för evakuering av Kista servicehus. I anslutning till servicehuset öppnade förvaltningen under våren 2018 ett aktivitetscenter. Inom stadsdelsområdet finns därutöver öppna mötesplatser för seniorer i Husby och i Rinkeby som drivs av pensionärsföreningar med stöd av förvaltningen.

Spånga-Tensta

Enligt Swecos rapport om framtidens behov av seniorboende är Spånga-Tensta den stadsdelsnämnd som har minst antal seniorbostäder, endast 29 seniorbostäder har kunnat lokaliseras. Upplåtelseformen för dessa är bostadsrätter. I före detta Tensta servicehus lokaler i Tensta centrum bygger Micasa om lokalerna till seniorbostäder. Vidare bygger Borätt bostäder i Spånga öst. En del av fastigheten kommer att upprättas som seniorbostäder, troligtvis i bostadsrättsform.

Hässelby-Vällingby

Inom stadsdelsområdet finns två seniorboenden med tillhörande aktivitetscenter, Fästmannssoffan och Hässelgården. Utöver dessa finns ytterligare tre seniorboenden som Micasa och Svenska bostäder äger. I dag finns det 278 seniorbostäder i stadsdelsområdet. Det finns även seniorbostäder i privat regi.

Under föregående år har uppskattningsvis ett 15-tal ansökningar inkommit till förvaltningen om särskilt boende där otillgänglig bostad anges som skäl för ansökan.

Bromma

I Bromma finns två seniorboenden med aktivitetscentra i kommunal regi, Tunet respektive Traneberg. Utöver dessa finns även flera seniorboenden i privat regi. Micasa ser i sin plan för nybyggnad av seniorboende 2018-2040 möjlighet att i Västerort söka platser för nya seniorbostäder i Alvik, Åkeslund, och Blackeberg, – alla belägna inom Bromma stadsdelsförvaltning.

Förelägganden ifrån Arbetsmiljöverket

Stadsdelsnämnderna i region västerort har inga förelägganden från Arbetsmiljöverket.

Ansökningar om boende utifrån otillgänglig bostad under 2020

Rinkeby-Kista

Förvaltningen ser endast enstaka ansökningar om boende utifrån otillgänglig bostad.

Spånga-Tensta

Förvaltningen har endast enstaka ansökningar om boende utifrån otillgänglig bostad.

Hässelby-Vällingby

Under 2020 var det ungefär 15 ansökningar som inkom till förvaltningen där anledningen till att ansökan gjordes var en otillgänglig bostad. Stadsdelsområdet har en hög andel flerfamiljshus utan hiss vilket leder till att invånare ansöker om ett annat boende på grund av att nuvarande bostad inte är tillgänglig med hiss eller att själva bostaden inte fungerar då det finns ett behov av olika skrymmande hjälpmedel.

Bromma

Förvaltningen emottog totalt cirka 50 ansökningar under 2020, mot bakgrund av otillgänglig bostad.

Tabell 8. Särskilda boenden i regionen.

	Servicehus	93	Kommunal	Kommunal	Micasa	94 kr
	VoB	80	Kommunal	Kommunal	Micasa	120 kr
	VoB	17	Privat	Kavat vård	-	-
	VoB	54	Privat	Kavat vård	-	-
	VoB	36	Privat	Kavat vård	Micasa	-
	VoB	48	Privat	Vardaga	Ambea	-
	VoB	174	Kommunal	Kommunal		
	VoB	34	Privat	Bräcke diakoni		
	VoB	39	Privat	Attendo		
	VoB	58	Privat	Attendo		
	VoB	45	Entreprenad (övergår i privat regi feb 2021)	Norlandia		-
			Kommunal	Kommunal		
			Kommunal	Kommunal		
			Kommunal	Kommunal		
			Privat		?	-
			Privat			-
			Privat			-

Boendeplan för äldre 2022, med utblick mot 2040
25 (25)

		18	Privat		?	-
--	--	----	--------	--	---	---